

Schriftelijke vragen in het kader van artikel 42 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en overige werkzaamheden van de Gemeenteraad van Westland gesteld op 23 november 2023

betreft: verkoop en mogelijke afbraak Sint Josephkerk

In de decembereditie van het Waterings-Heulse parochieblad *Drie in één* valt te lezen dat het parochiebestuur van de Sint Elisabethparochie van Wateringen en Wateringse Veld heeft besloten dat de karakteristieke Sint Josephkerk aan de eredienst zal worden onttrokken en dat het gebouw in de verkoop is gezet. Het artikel is als bijlage bij deze vragen gevoegd.

De opvallend moderne Sint Josephkerk is gelegen op de hoek van de Dr. Schaepmanstraat en de Harry Hoekstraat. De architect was Dick van Mourik (1921-2018) die in deze regio ook de Dr. Anton Philipszaal en het CBS Voorburg heeft ontworpen. Beide gebouwen zijn reeds verdwenen.

De kerk is gebouwd in de periode 1961-1965, geheel volgens de inzichten van het Tweede Vaticaans Concilie dat tijdens de bouw plaatsvond, en heeft sinds die tijd dienst gedaan als parochiekerk voor een groot deel van Wateringen. Het gebouw heeft van de Wateringse bevolking zelfs een bijnaam gekregen: de Kolenkit. Het bijbehorende parochiezaaltje, dat door de gemeente Westland gebruikt wordt als stembureau, draagt ook die naam.

Volgens het artikel in het parochieblad wordt er een bidbook gemaakt waarin staat wat het perceel te bieden heeft en hoe de procedure verder gaat. Voordat dit bidbook is voltooid, zijn er al veel belangstellenden voor het kerkgebouw.

De Nederlandse bisschoppen hebben diverse eisen gesteld aan herbestemming van kerkgebouwen. Zo kan het een christelijke kerk blijven of een sociale herbestemming krijgen. Niet-christelijke godsdiensten of levensbeschouwingen komen niet in aanmerking het gebouw over te nemen. De bisschoppen zijn voorstander van een sociale herbestemming (bibliotheek, schoolvoorziening, gezondheidscentrum, hospice, opvanghuis e.d.) en in beperkte mate een culturele herbestemming (museum, expositie, concerten, koorrepetities). Als er geen, volgens de bisschoppen, passende herbestemming wordt gevonden, rest niets anders dan afbraak en worden er hoogstwaarschijnlijk woningen gebouwd.

In de afgelopen jaren is er regelmatig sprake geweest van het afstoten van het gebouw. Toenmalig wethouder De Goey zag in de kerk een perfecte locatie voor toneel- en muziekvoorstellingen. De verwachting was dat de kerkervisie, waar al enkele jaren op wordt gewacht, meer inzicht zou geven in de toekomstige bestemming van de Kolenkit.

Het besluit om het gebouw te verkopen, waarbij sloop zeker niet wordt uitgesloten, heeft bij inwoners van Wateringen tot onrust geleid. De kerk is al meer dan vijftig jaar zeer beeldbepalend voor het dorp Wateringen en hoewel veel Wateringers de deur van de kerk niet platlopen, zou verdwijnen van de kerk letterlijk en figuurlijk een gat in het dorp slaan.

In plaats van afbreken, zou het gebouw eerder op de (gemeentelijke) monumentenlijst geplaatst kunnen worden als voorbeeld van naoorlogse kerkenbouw, de veranderingen in de rooms-katholieke kerk in de jaren zestig en het oeuvre van architect Van Mourik.

Dit geeft aanleiding tot de volgende vragen:

1. Is het college op de hoogte van de verkoopplannen van het parochiebestuur?
2. Is het college betrokken bij of op de hoogte van de inhoud van het bidboek? Zo ja, op welke wijze is het college betrokken? Wat is de mening van het college over het bidboek?
3. Wat betekent deze plotselinge mededeling van het parochiebestuur voor de kerkenvisie die nu wordt opgesteld?
4. Heeft het college interesse getoond om het gebouw over te nemen voor het huisvesten van sociale of culturele instellingen of woningbouw? Zo ja, wat zijn de plannen van het college? Zo nee, waarom niet?
5. Deelt het college nog steeds de mening van wethouder De Goey dat het gebouw een uitstekende locatie is voor toneel- en muziekvoorstellingen?
6. Heeft het college aanvullende eisen gesteld aan de huidige eigenaar voor de verkoop van het gebouw?
7. Is het college van mening dat het kerkgebouw op de (gemeentelijke) monumentenlijst dient te worden geplaatst?

Wij verzoeken u deze vragen schriftelijk te beantwoorden binnen de daarvoor gestelde termijn.

Ilse Daalhof
raadslid D66 Westland

Maxim van Ooijen
steunraadslid D66 Westland

13 in DRIE IN ÉÉN

Nieuws uit de parochies

St. Andreas

St. Elisabeth (St. Jan de Doper & St. Joseph)

18e jaargang nummer 11

December 2023

De tien RK parochies van het Westland en
Hoek van Holland vormen samen
parochiefederatie Sint Franciscus, *tussen duin en tuin*

Stapvoets

Het parochiebestuur heeft half september een besluit genomen: de St. Josephkerk wordt niet alleen onttrokken aan de eredienst, maar ook verkocht. Dat betekent: het hele perceel. Kerk, parochiezaaltje De Kolenkit en de pastorie. Wie de nieuwe eigenaar wordt, is nog niet bekend. Er zijn best veel organisaties en kerken geïnteresseerd. Hoe gaat dit nu verder?

Er wordt een bidboek gemaakt, waarin staat wat dit perceel te bieden heeft én hoe de procedure verder gaat. Ook staan daarin een aantal (beperkende) voorwaarden voor de nieuwe bestemming. De Nederlandse kerkprovincie heeft (al in 2008) aangegeven dat na onttrekking aan de eredienst een kerkgebouw niet alle bestemmingen kan krijgen.

Een kerk is niet zomaar een gebouw, maar gebouwd als godshuis. Zo heeft het een breed-religieuze functie, maar ook een artistieke, historische en culturele. Het is het huis waar mensen samenkomen voor viering en gebed, maar ook de plaats waar Christus sacramenteel aanwezig is en de godslamp brandt voor het Allerheiligste. Het is – in onderscheid met de protestantse kerk- een permanent ‘gewijde en heilige plaats.’ Een nieuwe eigenaar moet de ruimte in het verlengde van deze functie bestemmen. De nieuwe eigenaar kan een andere christelijke kerk zijn, bij voorkeur een die lid is van de landelijke Raad van Kerken. De St. Josephkerk kan door haar gekocht worden. Als een niet aangesloten christelijk genootschap de kerk wil overnemen, moet bezien worden of dit op bezwaren stuit in de plaatselijke situatie. Een kerk kan niet bestemd worden voor niet-christelijke godsdiensten of levensbeschouwingen.

Passende herbestemming

Als het gebouw intact blijft, heeft het nog steeds de uitstraling, de allure en de bekendheid van een kerk. Het zou heel vreemd zijn als er dan in dat gebouw iets zou komen dat zichtbaar in strijd is met de christelijke normen en waarden. De bisschoppen zijn voorstander van een sociale herbestemming (bibliotheek, schoolvoorziening, gezondheidscentrum, hospice, opvanghuis e.d.) en in beperkte mate een culturele herbestemming (museum, expositie, concerten, koorrepetities).

Bij gebrek aan een passende herbestemming kan worden gekozen voor afbraak van de kerk. Ook dan zijn er enkele beperkingen. Meestal wordt dan voor een woningbouwproject gekozen.

Wat betekent dit voor onze St. Elisabethparochie?

De komende tijd gaat het spel op de wagen. Veel belangstellenden hebben zich al gemeld. Zij krijgen alle informatie die nodig is om een bod te doen. Daarna beslist het parochiebestuur aan wie de koop gegund wordt.

Onze geloofsgemeenschap gaat door

In voorbereiding op het onttrekken aan de eredienst van de St. Josephkerk sprak ik afgelopen maand ik met de contactpersonen van alle commissies en werkgroepen die de St. Elisabethparochie rijk is. We hebben verkend wat we voor elkaar kunnen betekenen in de samenwerking vanuit twee kerken, op weg naar één. Het was een prettig en constructief gesprek, waarbij mensen elkaar (opnieuw) leerden kennen vanuit de functies die ze binnen onze St. Elisabethparochie bekleden. We hebben enkele problemen benoemd en er werden oplossingen aangedragen.

De meeste groepen worden samengevoegd. Daarbij is wezenlijk dat we goed naar elkaar luisteren en het belang van 'samen de schouders eronder' onderkennen. Dat lukte heel aardig, en daar ben ik blij om, Want we doen het niet voor onszelf maar voor de totale geloofsgemeenschap van de St. Elisabethparochie, verzameld rondom Christus zelf.

We denken in de eerste maanden van het nieuwe jaar de St. Josephkerk aan de eredienst te onttrekken. De bisschop of een van zijn vicarissen komt hiervoor speciaal naar Wateringen en doet dit in een plechtige viering met mooie rituelen, waarna een processie volgt naar de St. Jan de Doperkerk, onze nieuwe plaats van samenkomst. Het wordt nog een spannende tijd, waarin we vooral elkaar moeten vasthouden.

Diaken Walther Burgering